

outdoor

REVUE

športujeme
v horách

ROZHOVOR
MAKALU 2015

PRÍBEH
KORUNA EURÓPY

MATERIÁL
CAMP MATIK

LETO 2015

yak & rsys®
OUTDOOR

MOUNTAIN HIKING

C SURROUND EFFECT

Core, Synthesis and Primer are the La Sportiva models dedicated to mountain enthusiasts looking for safety, speed and comfort. They adopt the innovative GORE-TEX® SURROUND technology that embraces the whole shoe and guarantees waterproof shoes and 360° breathability. Surround effect, total comfort.

Core GTX®
Surround

Synthesis GTX®
Surround

Primer GTX®
Surround

LA SPORTIVA
innovation with passion

www.lasportiva.com • Distribute a La Sportiva for

Letná Revue

Letná Outdoor REVUE 2015 prináša tri zaujímavé témy: prvou je rozhovor s vedúcim expedície Tiborom Hromádkom, ktorej cieľom bolo vystúpiť na Makalu, druhou je rozprávanie Braňa Štefánika o výstupoch na najvyššie kopce štátov v Európe a tou poslednou je predstavenie horolezeckého istítka Matik od firmy Camp.

V článku **Makalu 2015** si prečítate rozhovor Jarýka Stejskala s vedúcim expedície SLOVAK MOUNTAIN GUIDES EXPEDITION Tiborom Hromádkom. V pláne mali vystúpiť na vrchol Makalu Francúzskou cestou z roku 1955. Silné zemetrasenie v Nepále im však neumožnilo tento cieľ splniť.

Ľudia zbierajú rôzne veci, zbierať sa dá naozaj všetko možné. Zbierka nemusí obsahovať iba niečo fyzické, zbierať sa dajú napríklad aj vr-

choly. Teda nie samotné kopce, ale výstupy na ne. Braňo Štefánik sa rozhodol, že sa pokúsi vystúpiť na najvyššie vrcholy všetkých krajín Európy. Taká zbierka ako mnohé podobné má názov **Koruna Európy**.

Časy, keď poloaautomatickým istítkam kraľoval iba PETZL GRI - GRI, sú dávno preč. V poslednom období sa roztrhlo vreco s množstvom noviniek. Predstavíme vám horúcu novinku tejto jari poloaautomatické istítko **CAMP MATIK**.

Posledným článkom v Revue je informácia o otvorení nového outdoorového **obchodu Sport Rysy v Poprade**.

Prajeme Vám pekné čítanie a v lete na túrach krásne počasie a šťastné návraty.

Váš tím Yak & Rysy ■

Makalu 2015

Makalu z BC.

Členovia expedície (horný rad zľava: Milan Pácko, doktor Igor Slezák, Anton Suchý, Ondrej Matej, Miki Knižka so synom, Tibor Hromádka, kameraman Pavol Pekarčík, dolný rad zľava: Igor Irgiša, Michal Sekelský).

Cieľom **SLOVAK MOUNTAIN GUIDES EXPEDITION 2015** bolo vystúpiť na Makalu Francúzskou cestou z roku 1955 (cesta prvovýstupcov), ľahkým expedičným štýlom bez použitia kyslíkových prístrojov, Šerpov a výškových nosičov. Expedícia si výstupom na tento himalájsky vrchol zároveň chcela uctiť pamiatku Ivana Gálfyho, ktorý bol priekopníkom himalájskeho horolezectva v bývalom Československu. Viedol expedície Nanga Parbat 1969 a 1971, Makalu 1973 a 1976, Janu 1979 a 1981 a Mount Everest 1987. Jeho posledným, žiaľ už nesplneným snom, bolo zorganizovať ešte jednu expedíciu zloženú z horských vodcov. Zákerná choroba mu túto jeho túžbu neumožnila naplniť a preto aj touto cestou chcela výprava vzdať hold slovenskej horolezeckej legende. Silné zemetrasenie v Nepále však neumožnilo splniť tento cieľ. O jej priebehu sa s vedúcim expedície Tiborom Hromádkom porozprával Jarýk Stejskal.

Po kolkých rokoch si sa vrátil do Himaláji? Naposledy si bol podľa mojich informácií na Talungu v roku 2002?

Máš pravdu, naposledy to bolo v roku 2002 na Talungu. Prešlo dlhých 13 rokov. Pôvodne som už vôbec neplánoval ísť na žiadnu výpravu do Himaláji. Možnosti ísť na finančne zabezpečenú expedíciu na úžasnú horu a ešte s blízkymi kamarátmi a kolegami horskými vodcami sa ale nedalo odolať. Ako sa u nás na Spiši hovorí: „To by ma dal šalený pozdraviť.“ Toto bola moja piata návšteva Himaláji.

Čo sa odvtedy zmenilo v Káthmandu a v spôsobe organizovaní expedícií?

Makalu bola prvá expedícia, pri ktorej som sa zúčastnil aj organizačnej časti, takže detailne ▶

**Horský vodca UIAGM
Tibor Hromádka
(30. 4. 1965)**

Venuje sa horolezectvu a skialpinizmu od roku 1983. Od roku 1990 - 2002 pôsobil ako dobrovoľný člen horskej služby Slovenský raj. Podnikol viac ako 600 výstupov v rôznych pohoríach sveta a množstvo skialpinistických túr a extrémnych zjazdov. Pôsobil vo Vysokých Tatrách, Alpách, Dolomítoch, Rocky Mountains, Yosemitech, na Pamíre i v Himalájach. V rokoch 1996 - 2000 absolvoval kurz horských vodcov s medzinárodnou licenciou UIAGM (Medzinárodná asociácia horských vodcov), ktorá ho oprávňuje vykonávať toto povolanie vo všetkých horstvách sveta.

Hillary BC pod Makalu.

nieviem porovnať rozdiely. Ale z toho, čo som videl, mám pocit, že nepálske agentúry výrazne vylepšili servis na ceste pod kopec. Minimálne v porovnaní s Talungom, kde sme mali veľké problémy s nosičmi. Naša agentúra Cho Oyu Trekking má veľmi dobré referencie. Peter Hámor s nimi jazdí už pár rokov a odporučil nám ju. Vybavenie základného tábora, ktoré nám poskytli, bolo luxusné. Každý sme mali vlastný trojmiestny stan s penovou podložkou na spanie hrubou 10 centimetrov. K tomu toaletný stan a sprcha. Žiaľ, veľmi sme si to neužili. V Káthmandu sa toho až tak veľa nezmenilo. Asi pribudlo áut a problémov s dopravou. Služby a ľudia ostali rovnaké.

Gálfyho expedícia v roku 1973 začínala pochod v Dharan bazaru. Do BC im to trvalo s 300 nosičmi takmer mesiac. Vy ste leteli do Tumlingtaru a odtiaľ autami do Num.

Časy sa zmenili. Fungujú nové letiská a budujú sa cesty. Tá medzi Tumlingtarom a Numom je čerstvo vybudovaná pred dvomi rokmi, čo skrátilo dvojdhňový pochod na pár hodín autom. Síce nám

to skoro vytriaslo bomby a uši sme mali plné prachu, ale platí stará pravda, že lepšie je sa zle vozit ako dobre chodiť. Z Káthmandu nám to celkove trvalo do Hillary BC 7 dní. Navyiac, časť materiálu nám doviezli vrtuľníkom, to tiež v zlatých časoch československého himalájizmu nebolo. Na pochod je potrebné menej nosičov, keďže výstroj je dnes omnoho ľahšia a skladnejšia. Potraviny do výškových táborov sú dehydrované a pre nás deviatich sa zmestili do pár sudov. Je to jednoduchšie ako keď kedysi chlapi naložili na tatra 7 ton materiálu a konzerv, chleba ba aj ryžu, ktorej je v Nepále mraky a krútili 3 mesiace volantom. Potom čakali 2 týždne na všetky povolenia, trmáčali sa mesiac pod kopec a ešte stále mali chuť a silu na to, aby v ťažkej stene s relatívne primitívnou výstrojou za 2 mesiace vyliezli ťažký prvovýstup na osemtisícovku. Klobúk dole. To boli ozajstní chlapi...

Kolko ste mali nosičov a ako pochod prebiehal? Každý z nás mal 3 nosičov, čiže spolu 27. Plus boli nosiči na vybavenie kuchyne a stravu do BC. Tých nieviem kolko bolo. Časť materiálu a zásob išla

v predstihu. Náš materiál a potraviny do výškových táborov s osobnými vecami vážili asi 700 kg. Z Num sme prekonalí údolie rieky Arun Nadi v riadnej horúčave. Ďalej sme pokračovali rododendronovými lesmi cez Tasshigaon do Khongma. Za touto osadou sme sa pri prechode sedla Shiptom La, 4200 m, dostali prvýkrát na sneh. Po noci v osade Dobate sme zostúpili k rieke Baru Nadi do mini osady Yanglekharka na krásnej lúke pri okraji pralesa plného starých rododendronov. Raj na zemi. Odtiaľ ďalší veľmi náročný deň pochodu nás priviedol do Hillary BC vo výške 4870 m.

Časť tímu mala problémy s aklimatizáciou. Išli ste hore rýchlo?

Postup bol hlavne v záverečnej fáze príliš rýchly. To bola jedna nevhoda agentúry, že plán pochodu do BC robili oni a nie my. Posledný deň pochodu s prevýšením 1300 m (z výšky 3500

do 4800 m) spolu s ďalšími faktormi spôsobili u časti členov výškové problémy. Po príchode do BC bola väčšina z nás na šrot. Niektorí sa za pár dní dali dokopy, ale obaja Igorovia si to odniesli najviac. Črevné problémy, dehydratácia a začínajúci opuch pľúc vyústili až do dramatickej noci, po ktorej museli byť obaja zvezení vrtuľníkom do Káthmandu. Našťastie rýchly transport a ošetrovanie v nemocnici zabránili najhoršiemu a chlapci sa pomerne rýchlo zotavili. Aj Miki, kvôli problémom s prieduškami, ostal vo výške 3540 m a potom nás ostatných dobiehal.

Predsunutý základný tábor (ABC), je pekne vysoko. Kolko sa v ňom zišlo expedícií? Bola tam aj nejaká komerčná s množstvom Šerpov a ostatného personálu?

ABC bolo vo výške asi 5700 m. Mali sme tam stráviť mesiac, keďže BC je len prestupná stanica. V takej výške sa telo ťažko a pomaly regeneru - ▶

Výstup z ABC do „Crampons point“.

je a dochádza postupne k degradácii telesného stavu. Počet expedícií mi nie je jasný. Všetky expedície, okrem našej, mali výškových nosičov. Len naša a belgická boli nekomerčné. Ale veľa času na bližšie zoznámenie nebolo, tak sa môžem myliť. My sme mali kuchára s 2 pomocníkmi. Šerpovia sme nemali.

Akú taktiku ste si naplánovali? Dohodli ste sa s niektorou výpravou na spoluprácu?

Plánovali sme pôsobiť samostatne po vlastnej ceste. Chceli sme si vyfixovať vlastnú líniu. Nakoniec k tomu nedošlo.

Možnosť vlastnej cesty tam bola? Ako to na ne vyzeralo?

Myslel som vlastnú cestu v zmysle toho, že si natiahneme svoje fixy a nebudeme používať tie, ktoré osadili Šerpovia komerčných výprav. Ešte po-

čas organizovania expedície sme boli oslovení našou agentúrou s ponukou možnosti použiť trasu, ktorú budovali Šerpovia za poplatok. To sme vtedy odmietli, ale keď sa na to pozriem späť, bol by to v zásade nezmysel umiestňovať ďalšie laná pár metrov od tých, ktoré tam už boli. Zvyšovalo by to už aj tak veľkú záťaž na čistotu prostredia. Po príchode do ABC sme sa nad tým začali zamýšľať, ale než sme mohli dospieť k nejakému rozhodnutiu, prípade dohode, došlo k zemetraseniu a väčšia časť výpravy ukončila svoje pôsobenie na kopci. Ondrej a Tóno po dohode s ostatnými expedíciami použili fixy natiahnuté po C2. Ďalej mali v pláne vyfixovať úsek do Makalu La.

Čo ste stihli do zemetrasenia?

Veľa toho nebolo. Do ABC sme prišli 21. 4. večer. Dva dni sme doladzovali veci v tábore, stavali stany, triedili materiál a chystali vynášky. 24. 4. sme

Lavina pod JZ piliérom Makalu.

Budovy v Pangboche zničené zemetrasením.

Ja som mal pocit, že sa zdvihol silný vietor a nadvihuje nám podlahu stanu. Až po pár sekundách nám došlo, že sa to vlní zem. Pochopili sme, že je zemetrasenie. Zem sa hýbala do strán a vlnila sa v rádiuse takých 20 cm.

vybudovali depozit v 6000 m na začiatku ľadovca a 25. na poludnie sa zem zatrasla. Deň na to sme zostúpili do BC.

Kde a v akej situácii vás zemetrasenie zastihlo?

Sedeli sme v spoločenskom stane a pili čaj. Debatovali sme o ďalšom postupe. Miki bol na ceste z BC do ABC.

Neviem si to predstaviť, čo sa dialo? Vypukla panika?

V prvej chvíli sme si ani neuvedomili, čo sa deje. Ja som mal pocit, že sa zdvihol silný vietor a nadvihuje nám podlahu stanu. Až po pár sekundách nám došlo, že sa to vlní zem. Pochopili sme, že je zemetrasenie. Zem sa hýbala do strán a vlnila sa v rádiuse takých 20 cm. Zažil som už v horách nejaké drobné otrasy, ktoré mali formu skôr takých jemných vibrácií. Toto bola úplne iná liga.

Šiel z toho strach. V tom čase sa Miki, ktorého to našťastie zastihlo na jedinom relatívne bezpečnom úseku trasy do ABC, druhýkrát narodil. Podľa jeho rozprávania hučali skalné lavíny pred a aj za ním. A keby bol len o čosi rýchlejší alebo pomalší, zmietli by ho a už by sme ho nikdy nenašli.

Čo ste urobili ako prví?

Vybehli sme von a so strachom sa obzerali dokoľa v obavách, že na nás niečo spadne. ABC je na relatívne bezpečnom mieste. Okolo padali seraky a zo Z steny aj väčšie skalné a ľadové lavíny. Našťastie ani jedna z nich nedosiahla tábor. Ak by však spadlo niečo veľké, nepomohla by nám ani poloha tábora a ani modlitebné vľajocky.

Zvlíli ste s ostatnými expedíciami spoločný postup alebo to každý riešil samostatne?

My sme už ten večer mali sedenie a rozobe- ▶

Idyla pred zemetrasenim.

rali sme situáciu a ďalší postup. Vtedy bolo niekoľko členov iných expedícií ešte nezvestných, pretože v čase zemetrasenia boli hore nad ABC a nebolo jasné, či sú v poriadku. Neskôr sme do-

Pri prehliadke mesta sa to potvrdilo, keďže najviac postihnutými stavbami boli staré budovy z tehál a rôzne pseudostavby postavené štýlom „čo dom dal“.

zvedeli, že všetci zostúpili. Ďalšie ráno bola situácia úplne odlišná. Dostali sme informácie o obetiach v BC pod Everestom, ktorý je vo vedľajšej doline. Vtedy sme si uvedomili, čomu sme včera unikli. Rozhodovali sme sa nezávisle od ostatných výprav a 5 členov ešte v ten deň poobede ukončili expedíciu a zostúpilo do BC.

Ake boli prvé správy z Káthmandu?

Večer sme mali správy o 150 obetiach. Ráno to už boli údaje o tisícoch a stále rástli. Bol to šokujúce a mňa osobne to veľmi ovplyvnilo.

Ako to zasiahlo Šerpov a ostatní nepálsky personál?

Naši kuchári ani nevedeli, čo za spúšť otrasy spôsobili v Káthmandu a keď sme im ponúkli

satelitný telefón, aby si overili, či sú ich rodiny v poriadku, radi to využili. Našťastie, všetci boli v poriadku. Členovia personálu ostatných expedícií také šťastie nemali. Temba, manažér tábora jednej z výprav prišiel o dom a jeho rodina ostala na ulici, kde mali problém aj s obyčajnou pitnou vodou. A to ešte mohol hovoriť o veľkom šťastí.

Neviem si predstaviť rozhodovanie o tom, čo ďalej. Vrátiť sa alebo pokračovať ďalej?

Jednoduché to nebolo. Porada, ktorú sme večer mali, pokračovala na druhý deň. Do úvahy sme brali všetko. Riziko ďalšieho zemetrasenia, ako to vyzerá na výstupovej trase nad nami, energia a financie venované na prípravu expedície, tréning, ktorý sme absolvovali pred odchodom, ambície, túžby a sny... Nakoniec sa 5 členov rozhodlo zostúpiť a dvaja ostali a chceli ešte počkať na vývin situácie a viac informácií a prípadne sa pokúsiť výstup dokončiť.

Ako dlho ste v BC čakali na transport? A ako ste sa vlastne dostali do Káthmandu?

My piati (Miki, Tibor, Milan, Michal a Palo) sme strávili v BC čakaním na vrtuľník 5 dní. Chceli sme zostúpiť trekovou trasou peši do Tumlingtaru, ale Nima, majiteľ agentúry Cho Oyu Trekking, nás od tohto plánu odradzoval, nakoľko mal informácie, že na trase došlo vplyvom zemetrasenia k zosuvom pôdy, a že trasa je s najväčšou pravdepodobnosťou nepriechodná a nebezpečná. A tak sme hrali nonstop karty, pili nepálsky čierny čaj s kvapkou tatranského čaju a čakali a čakali... Naším každodenným heslom sa stala okridlená anglická vetička, ktorou nás Nima každý deň niekoľkokrát křmil: „Heli is coming“. Ale bolo to pochopiteľné, že neprilietal - vo vedľajšom údolí pod Everestom bol vrtuľník v tých dňoch oveľa viac potrebný pri záchrane ľudí postihnutých zemetrasením. A tak sme poctivo čakali. Ešte než nám stihli dôjsť zásoby tatranského čaju, vrtuľník naozaj prilietel. Odviezol nás do Lukly. Tam sme strávili 24 hodín a posledným letom toho dňa už v hustých mrakoch odleteli do Káthmandu.

Budova v Thamele (Káthmandu) poškodená zemetrasením.

Dočasné bývanie.

cez Luklu do Káthmandu. Tam sa zdržali minimálne a na Slovensko doleteli len 2 dni po nás.

Čo sa dialo v Káthmandu? Ako to na teba pôsobilo? Podľa správ tam vládol totálny chaos...

V čase, keď sme sa po týždni dostali do Káthmandu, bol tam už relatívny pokoj a situácia pod kontrolou. Na uliciach bolo o poznanie menej áut a doprava nebola taká hustá ako po prilete. Na všetkých veľkých priestranstvách boli stanové tábory plné ľudí, ktorí prišli o strechu nad hlavou. Situácia bola pokojná a v uliciach bolo vidieť ľudí zo záchranných tímov viacerých krajín. Keď nás Nima viezol do hotela, trochu sme sa obávali v akom stave bude a či si vôbec budeme trúfať v ňom stráviť noc. Na naše prekvapenie nenašli sme na ňom žiadne známky poškodenia. Moderné budovy, ktoré sa tam dnes stavajú už spĺňajú štandardy súčasných požiadaviek na odolnosť voči prírodným katastrofám. Pri prehliadke mesta sa to potvrdilo, keďže najviac postihnutými stavbami boli staré budovy z tehál a rôzne ►

A tí dvaja, ktorí zostali hore?

Ondrej a Tóno sa v čase, keď sme čakali v BC, ešte pokúsili pokračovať vo výstupe spolu s časťou belgickej výpravy. Na kopci boli v tom čase už len piati ľudia. Ostatní sa stiahli a zrušili výpravu. Chlapi sa dostali sa do výšky 6550 m, vybudovali tábor C2. Nasledujúce ráno po zväžení všetkých okolností a podmienok nakoniec tiež zostúpili dole. Zbalili ABC a zišli do BC. Potraviny a lieky, ktoré sme na expedíciu mali a nestihli spotrebovať odovzdali Nepálcom, aby aspoň trochu pomohli v ťažkých časoch. Po dni čakania odleteli rovnako

pseudostavby postavené štýlom „čo dom dal“. Osobne som nadobudol pocit, že Nepálci sú schopní veľmi dobre sa vyrovnáť ako s následkami zemetrasenia, tak aj s traumou, ktoré so sebou prinieslo. Stoicky znášali svoj údel vo vedomí toho, že po tomto živote príde ďalší, tak ako to učí ich náboženstvo.

Kde ste čakali na odlet a ako to vyzeralo na letisku?

Na odlet sme čakali v Tahmeli v hoteli Holly Himalaya. Prešli sme si časť mesta, aby sme videli,

po fungovalo v štandardnom režime. Odleteli sme bez problémov.

Čo ti bežalo hlavou, keď už bolo lietadlo vo vzduchu a Nepál hlboko pod tebou?

V prvom rade som si uvedomoval, že sme mali obrovské šťastie a ďakoval som himalájskym bohom za túto zhovievavosť. Expedícia sa síce vracala bez vrcholu, ale boli sme v plnom počte, zdraví a so všetkými prstami. Preto považujem túto expedíciu za úspešnú, lebo predstava, že by sme sa domov vrátili bez niektorého z kamarátov,

Ulice Káthmandu po zemetrasení.
Foto: archív Tibora Hromádku.

aké škody napáchalo zemetrasenie a zároveň sme nakúpili suveníry a darčeky pre našich blízkych. Vo večerných hodinách bol badateľný úbytok reštaurácií a obchodov, ktoré boli otvorené. A aj v tých, ktoré boli otvorené, bol obmedzený výber jedál, keďže zásobovanie potravinami viazlo. Keď odlietali domov naši Igorovia, bolo vôbec zložité sa na letisko dostať, preteže ho strážila armáda. Bez vytlačenej letenky ich tam nechceli pustiť a tak ich zachraňovala nemecká ambasáda. Keď sme odlietali my, bola už situácia pokojná a letis-

bola pre mňa od začiatku nočnou morou. Musím ale priznať, že mi bolo ľúto, že som sa na vrchol nedostal. Bola by to pekná bodka za mojou „himalájskou kariérou“ a zároveň pekný darček k 50-tke. No, ale čo už! Zároveň som sa tešil domov na svojich blízkych, od ktorých sa mi čoraz ťažšie odchádza.

Myslíš, že Nepálci stihnú otvoriť jesennú trekningovú a expedičnú sezónu?

Jasne. Nepálci sú úžasne húževnatí a dobrí ob-

chodníci. Ak sa dovtedy neudeje nejaká ďalšia katastrofa, jesenná sezóna prebehne normálne. Možno v niektorých oblastiach budú ešte obmedzenia kvôli strhnutým cestám, ale keď prídu turisti a horolezci, Nepálci a Šerpiovia budú pripravení.

Kedy sa do Himalájí vrátíš?

Po expedícii som o tom uvažoval a získal som pocit, že sa už s najväčšou pravdepodobnosťou na osemtisícovku nevyberiem. Hoci „nikdy nehorov nikdy!“ Ani na túto expedíciu by som nešiel, keby nebola špičkovú finančne pokrytá sponzormi, ale hlavne poskytovala možnosť zostaviť tím dobrých priateľov, s ktorými som tam veľmi rád šiel, a s ktorými mi bolo dobre. Takú príležitosť som nemohol odmietnuť a hoci sme na vrchol nevyšli, ba sme v podstate ani poriadne liezť nezačali, nelutujem z toho mesiaca, ktorý som tam s kamarátmi strávil ani minútu.

Ako sa žije na Spiši?

Teraz už bývam pod Tatrami v Štôle, ale myslím, že to je ešte stále Spiš, alebo jeho hranica s Liptovom. Ako sa môže žiť pod našimi krásnymi horami? No len dobre. A keď tam môžem ešte aj vykonávať krásne povolanie horského vodcu, čo viac si môže duša horolezca priať. Som šťastný človek.

Práca horského vodcu tá užívi, alebo máš ďalšiu robotu?

Vodenie ľudí po horách ma našťastie dokáže užiť. Manželka pracuje v podobnej brandži - je turistickou sprievodkyňou. Okrem toho je masérkou, takže masáže mám zdarma. Popritom prenájomujeme návštevníkom našu drevenú chatu Štôlanka. Povolania, ktoré vykonávame, sú však priamo závislé od dobrej kondície a zdravia. Stačí malé zranenie a sme bez práce a tým pádom aj bez príjmov. Zatiaľ však máme šťastie.

A na záver, daj tip na najkrajšiu tatranskú túru.

Tých tipov by mohlo byť samozrejme viac podľa toho, komu by bol určený. Takže pre turistov, ktorí by chceli ísť mimo značkových chodníkov s horským vodcom, vrelo odporúčam výstup na Veľký Mengusovský štít. Úžasné výhľady z exponovaného hraničného hrebeňa na Morské oko a Czarny staw na poľskej strane a na Veľké Hincove pleso na strane slovenskej, sú určite jedny z najkrajších v Tatrách. Pre začínajúcich horolezcov sa určite nedá doporučiť nič menej krásne ako „horolezecká maturita“ výstup na Žabieho koňa, ktorý ani po mnohých rokoch nestratil nič na svojej výnimočnosti a kráse. Vrelo prajem všetkým návštevníkom hôr šťastné návraty domov.

Koruna Európy

Ľudia zbierajú rôzne veci, zbierať sa dá naozaj všetko možné. Zbierka nemusí obsahovať iba niečo fyzické, zbierať sa dajú napríklad aj vrcholy. Teda nie samotné kopce, ale výstupy na ne. Do takého zbierania som sa pár desaťročí dozadu pustil aj ja. Rozhodol som sa, že sa pokúsim vystúpiť na najvyššie vrcholy všetkých krajín Európy. Taká zbierka ako mnohé podobné má názov Koruna Európy.

Krajina	Najvyšší vrchol v Európe	Výška (m)	Najvyšší vrchol celkovo	Výška (m)
Albánsko	Maja e Korabit (Golem Korab)	2754		
Andorra	Pic Alt de la Coma Pedrosa	2946		
Bielorusko	Dzjaržynskaja Hara	345		
Belgicko	Signal de Botrange	694		
Bosna a Hercegovina	Maglič	2386		
Bulharsko	Musala	2925		
Česko	Sněžka	1602		
Čierna Hora	Zla Kolata	2534		
Dánsko	Møllehøj	171	Gunnbjørn Fjell	3694
Estónsko	Suur Munamägi	318		
Faerské ostrovy (DK)	Slaettaratindur	882		
Fínsko	Haltiattuuri	1328		
Francúzsko	Mont Blanc	4807		
Grécko	Mytikas	2917		
Holandsko	Vaalserberg	323	Mount Scenery	877
Chorvátsko	Dinara	1831		
Írsko	Carrauntoohil	1039		
Island	Hvannadalshnúkur	2119		
Kazachstan	Gora Ička	259	Chan Tengri	7010
Kosovo	Gjeravica (Baravica)	2656	Maja e Njeriut/Velika Rudoka	2658
Lichtenštajnsko	Vorderer Grauspitz	2599		
Litva	Aukštojo kalnas	294		
Lotyšsko	Gaiziņkalns	312		
Luxembursko	Kneiff	560		
Macedónsko, FYRoM	Golem Korab (Maja e Korabit)	2754		
Maďarsko	Kékes	1015		
Malta	Ta Dmejrek	257		
Moldavsko	Dealul Bălănești	430		
Monako	Chemin des Révoires 24	162		
Nemecko	Zugspitze	2962		
Nórsko	Galdhøpiggen	2469		
Poľsko	Rysy-SZ vrchol	2499		
Portugalsko	Ponta do Pico	2351		
Rád Maltézskych rytierov	Via Condotti 68, Roma	20		
Rakúsko	Grossglockner	3798		
Rumunsko	VE. Moldoveanu	2544		
Rusko	Narodnaja	1895	Gora El'brus-západný vrchol	5633
San Marino	Monte Titano	749		
Slovensko	Gerlachovský štít	2655		
Slovinsko	Triglav	2864		
Srbsko	Midžor	2169		
Španielsko	Mulhacén	3482	Pico de Teide	3718
Švajčiarsko	Dufourspitze	4634		
Švédsko	Keblekaise	2111		
Taliano	Bosnesgrat am Monte Bianco	4760		
Turecko	Büyüik Ağrı Dağı	1031	Büyüik Ağrı Dağı	5137
Ukrajina	Hora Hoverla	2061		
Vatikán	Colle Vaticano	75	Castel Gandolfo	426
Veľká Británia	Ben Nevis	1344	Mount Paget	2934

Litva – zimné Juozapinė.

S dcérou na najvyššom vrchole Estónska, Suur Munamägi, 318 m

Znie to síce jednoducho, ale jednoduché to vôbec nie je. Otázka číslo jedna znie, čo je vlastne Európa a kde sú jej hranice. Ako vieme, Európa totiž tvorí jeden celok s ďalším kontinentom a tým je Ázia. Ich hranice sú teda dané skôr kultúrne ako vyslovene fyzicko-geograficky. Aj v tomto delení nepanuje jednota. Zhoda je, že hranica vedie východným úpäťm pohoria Ural a potom riekou Emba po jej ústie do Kaspického mora. Americkí geografi potom hranicu vedú po hlavnom hrebeni Kaukazu, európski severne od tohto pohoria cez tzv. Kumomanyčskú znížninu po ústie Donu do Azovského mora. Hranica cez Bospor, Marmarské more a Dardanely je zase jasná. V Stredozemnom mori patria k Európe všetky veľké ostrovy okrem Cypru (a tých blízko afrického pobrežia), v Atlantiku sú súčasťou Európy Madeira, Azorské ostrovy, Faerské ostrovy či Island. Rovnako k nej patria aj Špicbergy či Zem Františka Jozefa. Ja som sa teda pri výbere priklonil ku geografom z Európy. ▶

Aj politické hľadisko rozhoduje o množstve cieľov, ktoré by som rád navštívil a vystúpil na ne. Politické hranice štátov sú totiž zdá sa iba dočasné, keďže nič netrvá večne. Možno tých krajín bude časom zase viac, či vznikne nezávislé Novorusko, či sa osamostatnia Faerské ostrovy, Katalánsko, Škótsko alebo sever Talianska dnes nikto nevie. Aktuálne teda leží v Európe úplne alebo čiastočne 48 nezávislých krajín, ako vidno v priloženej tabuľke. Ich najvyššie vrcholy, kopce, vyvýšeniny či body sa postupne stávajú mojimi cieľmi. Cesta k úplnému cieľu je však ešte ďaleká, zostáva mi stále 16 krajín. Z nich je takmer spoločným cieľom dvoch vrchol Mont Blancu – Francúzska a Talianska. Aj to je však tak trochu nejasná záležitosť, keďže samotný vrcholček neleží na hranici, ale na území Francúzska. Taliansku teda zostáva bod na hrebeni Bossegrat vo výške 4760 m.

Môj prvý z vrcholov som zdolal v roku 1990. Vlastne sme vtedy ani nevedeli, že Monte Titano je najvyšším kopcom malej republiky San Marino. Vystúpiť naň možno počas návštevy hlavného mesta. Jeho panorámu tvoria tri pevnosti - veže. Najskôr sa vystupuje k tej prvej, ktorá sa volá La Rocca, odtiaľ k druhej, ktorá stojí na najvyššom bode Monte Titana. Pevnosť sa volá Cesta a leží v nadmorskej výške 739 m. Z nej ešte možno pokračovať k tretej veži.

Ďalšie vrcholy už začali postupne pribúdať zámerne. Často sú to známe kopce, hojne navštevované turistami, vysokohorskými turistami či aj horolezcami. Tak som sa dostal na slovinský Triglav, nemecký Zugspitze, rakúsky Grossglockner, ukrajinskú Hoverlu, poľský Rysy, maďarský Kékes, českú Sněžku či nórsky Galdhøpiggen. No čoraz viac ma začali lákať málo známe lokality, miesta málo navštevované turistami či návštevníkmi alebo kopce, kde nebolo úplne jasné, či práve ten je v danej krajine najvyšší alebo nie.

Litovské dobrodružstvo

Do Litvy som sa po prvý krát dostal v roku 2000. Jej najvyšší bod menom Juozapinė má nadmorskú výšku iba 292 m. Leží blízko hraníc s Bielorus-

Portugalsko, Ponta do Pico.

kom neďaleko dediny Medininkai. Do nej sme sa s kamarátom dostali začiatkom leta autobusom z Vilnius. Bolo teplo, tak sme si najskôr zamierili do miestneho obchodu na jedno pivko. Sedeli sme vonku, pri vedľajšom stole posedávala partia miestnych a po chvíli na nás zakývali, aby sme si prisadli. Začala naša družba – objednali litovskú pálenku Starka a môj parták Peťo vytiahol fľašu našej borovičky. Oni boli na tú našu viacerí, my na tú ich iba dvaja. Čas plynul, ešte sme to zajedli sušenými rybami a keď sme usúdili, že už máme dosť a je treba sa vybrať na kopec, vyrazili sme.

Prešli sme ruinou miestneho zámku, asi kilometer kráčali po ceste a potom odbočili doprava podľa smerovky na poľnú cestu. Peťo pomaly zaostával, ja som v letnom podvečere kráčal cestou až na Juozapinė a na kopci som trochu spoločensky unavený ľahol do trávy a zaspal. Neviem, koľko času uplynulo, ale niekto ma začal budiť, otvorím oči a nado mnou sa skláňa niekoľko osôb. Medzi nimi aj Peťo. Boli s ním mládežníci z blízkej dediny, ktorí ho našli spať ešte pred kopcom vyzlečeného do pol pása, bez ruksaku a dokladov. Tak spoločne pohľadali jeho veci, potom si spomenul, že tu má ešte kamaráta a tak sa vybrali hľadať aj mňa. Nakoniec končíme u nich v chalupe, keď nás domáci pán chcel ponúknuť pálenkou, zistil, že nemá a tak zapriahol kone do voza a šli sme zaob-

starat' k susedom. Mne sa však už pri pohľade na fľašu obracal žalúdok a tak si pripil iba Peťo. Večer sme ešte spoločne pohrabali seno, zatancovali si s miestnymi na dvore disko a noc sme strávili na sene v ich stodole. Litva sa mi teda nadlho vryla do pamäti týmto výstupom.

V roku 2004 však Litovci robili nové výškové merania a zistili, že asi 500 m od Juozapinė leží kopec vyšší o pár desiatok centimetrov. Tak som sa do Litvy opäť vrátil v zime tohto roku a vystúpil na Aukštojo kalnas, nový najvyšší bod Litvy. Tak sa už snáď nepomyľli.

Azorské ostrovy, súostrovie stratené v Atlantiku

Portugalci majú svoj najvyšší bod najďalej od svojej materskej krajiny. Sopečné Azorské ostrovy ležia východne od Stredoatlantického chrbta a preto sú geologicky súčasťou Európy, vlastne aj kultúrne. Najvyšší vrcholom krajiny je sopka Ponta do Pico ležiaca na ostrove Pico. Na Azory sme vyrazili v apríli 2008 a hlavným cieľom bol samozrejme výstup na najvyšší vrchol. Azory sú známe milovníkom predpovedí počasia, pretože sa s nimi spája známa tlaková výš. Leteli sme z Lisabonu priamo na Pico, počasie vonku nad oceánom bolo otrasné. Bol som rád, že letuška zahlásila, že o niekoľko minút pristávame. Prešlo však

niekoľko desiatok minút a stále nič. Už som bol trochu nesvoj a v duchu lovil v hlave mapu tejto časti sveta, kde je najbližšie nejaká iná pevnina. Konečne sme boli pod mrakmi, no tesne nad zemou. Silný poryv vetra naklonil lietadlo, ktoré sa takmer krídlom dotklo zeme a bol som strašne rád, že sme pristáli. Vonku pršalo, fučalo a čo bolo najhoršie, pristáli sme na úplne inom ostrove. Bol to ostrov Terceira a keď sme sa konečne zorientovali, nikto nevedel, kedy sa odtiaľto dostaneme. Výstup na Pico bol ohrozený. Nakoniec sme odleteli až na druhý deň poobede, no stále sme nemali vyhraté. Po príchode na Pico sme zistili, že perióda zlého počasia sem priniesla výrazné ochladenie a sopka Pico bola od výšky asi 1300 m úplne biela, vysnežená.

Konečne nadišiel deň, kedy sme sa rozhodli pre výstup. Do výšky cca 1200 m sa dá dostať autom, k vrcholu teda zostáva 1100 výškových metrov. Trasa je označená umelými stĺpkami, z juhu bolo úplne jasno, z výstupovej strany sa nasúvala na horu, ktorá je tu široko-ďaleko výraznou dominantou, oblačnosť. Výstup nie je technicky ťažký, je to predsa len typická sopka, no s výškou pribúdalo snehu a čo bolo najhoršie, sneh začal byť tvrdý a bolo to na mačky. Kto by si však zobral na ostrovy s oceánskou klímou mačky. Bojovali sme ďalej, no usúdili sme, že by to už vyššie bolo nebezpečné a tak sa vraciame späť bez dosiahnutia vrcholu.

V ďalších dňoch, ktoré nám ešte zostali na ostrove k dispozícii snehu výrazne ubúdalo, skúšali sme niekde zohnať mačky (ľudia tu ani nevedeli, čo to je) a už ani počasie nebolo také, aké by sme si želali a tak Azory opúšťame bez vrcholového úspechu. Súostrovie som si však zamiloval a pokladám ho za jeden z najkrajších kútov Európy. Tak sa tam rád vraciam o dva roky neskôr, kedy sme už s kamarátom Raštom stáli na vrchole 2351 m vysokej sopky Ponta do Pico.

Maglič, strecha Bosny a Hercegoviny

Bosna a Hercegovina je tak trochu zvláštny útvar. Skladá sa z dvoch entít – Federácie Bosny a Her-

Írsko – Carrrauntoohil

cegoviny (obývajú ju Moslimovia a Chorváti) a Republiky Srbskej. Najvyšší vrchol krajiny leží v jej srbskej časti na hraniciach s Čiernou Horou. Autom sa treba dopraviť do dediny Tjentište, odkiaľ vedie do hôr úzka asfaltka, ktorá turistu privedie cez Dragoš sedlo až na sedlo Prijedor, ktoré je dobrým východiskom výstupu na Maglič. Na kopec sme sa vybrali v máji 2008, počasie bolo krásne, na horách však ležalo ešte veľké množstvo snehu. Spadnutý strom krížom cez lesnú cestu nás prinútil nechať autá ešte pred sedlom Prijedor. Výstup naň bol po ceste pohodlný a výhľady čoraz krajšie. Zo sedla sme museli zostúpiť do údolia s množstvom lavínou strhnutých stromov

a odiaľ stúpame cez prah doliny k jazeru Trnovačko, ktoré už leží na území Čiernej Hory. Od jazera nás čaká strmý výstup na hrebeň, ktorým by sme sa mali dostať na samotný Maglič (má aj prívlastok Bosanski). Už sme na súvislej snehovej pokrývke, značku sme samozrejme stratili, narazili sme však na nejaké stopy, mysliac si, že ľudské. Stúpajú k hrebeňu, krížujeme spadnutú lavínu a pomaly zisťujeme, že tie stopy asi ľudské nie sú a identifikujeme ich ako medvedie. Na hrebene sa pokúšame zistiť, kde asi sme. Žiaľ sme sa dosť odklonili od správneho smeru, čas pokročil a keďže nemáme veci na strávenie noci vonku, sme nútení vyraziť na cestu späť k autu. Maglič veru musíme

nechať na ďalšiu návštevu tohto čarovného kúta Balkánu. Pohľad z výšky na Trnovačko jezero, ktorého tvar pripomína srdce je očarujúci. Pri jazere stretávame rybárov, koštujeme ich rakiju. Škoda, že tu nemáme stany a veci na spanie, boli by sme tu so skvelou partiou Srbov. Po dlhých 11h sme späť pri aute. Návrat na Maglič ma teda ešte stále čaká (zo sedla Prijedor vedie na vrchol aj bližšia, čiastočne zaistená priama cesta).

Vatikán, kde je najvyšší bod tejto krajiny?

Druhou najmenšou krajinou Európy je Vatikán, ležiaci na území Ríma. Väčšina návštevníkov pozná námestie a baziliku sv. Petra, väčšia časť tejto krajiny však leží za tým na tzv. Vatikánskych vrškoch, po taliansky Colle Vaticano. Ich najvyšší kopec, ktorý je na počudovanie zalesnený, má síce iba 75 m, no je to jeden z tých ťažšie dostupných cieľov. Všetko je to totiž súčasťou Vatikánskych záhrad a tie nie sú voľne prístupné. Je potrebné si dopredu kúpiť cez net lístok do záhrad a ísť tam v rámci organizovanej skupiny. Prehliadka trvá asi 2h, sprievodkyňa nás varovala pred vzdialením sa zo skupiny, čo však v prípade, že chcete vystúpiť na Colle Vaticano musíte porušiť (a nesmie vás nikto vidieť). Kopec nie je priamo na prehliadkovej trase a preto sa za budovou Vatikánskeho rozhlasu treba vzdialiť od skupiny a odbehnúť si na kopec, rýchlo sa vyfotiť a zaradiť sa späť do skupiny. Takže je to trochu aj s adrenalinom.

K Vatikánu však patria aj tzv. patriarchálne baziliky na území Ríma a letné sídlo pápeža v Castel Gandolfo. Palác leží v meste Castel Gandolfo, ktoré je postavené na hrane krátera vyhasnutej sopky, v ktorom je dnes jazero Lago Albano. Súčasťou Vatikánu je teda iba tento palác, podľa mňa je to teda jasne najvyšší bod celej krajiny. K palácu som poctivo došiel pešo z rímskeho letiska Ciampino, čo je vzdialenosť asi 10 km.

Macedónsko/Albánsko

Tieto dve balkánske krajiny majú spoločný najvyšší vrchol. Golem Korab ako ho nazývajú Macedónci leží priamo na spoločnej hranici. Na

vrchol sme vystúpili v roku 2005 v rámci medzinárodného výstupu na Korab. V tej dobe to bola jediná šanca dostať sa na tento kopec, keďže do pohraničnej oblasti bol inak vstup zakázaný (dnes je už oblasť voľne prístupná). Na výstupe sa zišli stovky turistov z mnohých krajín Európy, samozrejme najpočetnejšie boli zastúpení „planinari“ z balkánskych krajín. Naša skupina sme boli pravdepodobne prví Slovinci v histórii na jeho vrchole. Korab je nádherný vápencový masív s jemnými trávnatými svahmi, kde sa v lete pasie množstvo oviec. Túra je to dlhá, treba si vyčleniť celý deň.

Zvrchovaný Maltézsky rád

Keď som už spomínal druhý najmenší štát nášho kontinentu, tak ten úplne najmenší aj v rámci celého sveta je Suverénny vojenský a špitálny rád sv. Jána Jeruzalemského z Rodosu a Malty. Je to štát bez územia, sídlom je budova v talianskom Ríme na ulici Via dei Condotti (asi 12 000 m²). Aj u nás nájdete jeho veľvyslanectvo. Jeho najvyšším bodom je pekný dvor s maltézkym krížom, kam ma spočiatku nechceli pustiť, keď som však ochrankárovi strčil do rúk môj fotoaparát s prosbou o fotku, s radosťou to urobil. V budove sídli aj pošta, kde je možné kúpiť si známky rádu a majú na predaj aj mince (pozor, drahé).

Cieľ sa teda blíži pomaly, ale dúfam, že dorazím

Takže aj zdanlivo poznaná a blízka Európa môže poskytnúť pocit dobrodružstva a objavovania. Za krásne túry považujem výstupy na najvyššie vrcholy Írska i Veľkej Británie. Moja štvorročná dcéra už bola so mnou na najvyšších kopcoch Maďarska, Estónska, Dánska i Monaka. V posledných rokoch veľmi rád na jeseň vyrážam na balkánske kopce – tak som postupne vystúpil na najvyššie vrcholy Bulharska, Rumunska, takmer Čiernej Hory i Grécka. Tak sa možno najbližšie niekde stretne – napríklad na Polárnom Urale v Rusku.

Text a foto Branislav Štefánik ■

CAMP MATIK

Časy, keď poloautomatickým ističkam kraľoval iba PETZL GRI - GRI, sú dávno preč. V poslednom období sa roztrhlo vreco s množstvom novínok. Nám sa do rúk dostala horúca novinka tejto jari od firmy CAMP – poloautomatické ističko MATIK.

Nakolko firma sľubovala revolučnú zmenu oproti konkurencii, rozhodli sme sa ho s inštruktormi z Lezeckého centra VERTIGO poriadne overiť. Denne odistia desiatky klientov a rukami im prešlo snáď všetko čím sa istí. Hmotnosť 276 g je podstatne viac ako má GRI-GRI2 no minimum plastových dielov a celkové spracovanie pôsobí naozaj dôveryhodne. Výrobca doporučuje ističko pre priemery lán od 8,6 po 10,2 mm. I keď so všetkými lanami v tomto rozsahu zachytáva pády absolútne spoľahlivo, s lanami nad 10 mm (obzvlášť, keď sú schľpené, ako tie na umelých stenách) je povolovanie lana prvolezcovi trochu komplikovanejšie.

Jednoducho, výrobca sleduje dobu a výrobok je určený predovšetkým na moderné tensie jednoduché laná, s ktorými funguje naozaj výborne. Nespornou výhodou oproti ostatným konkurentom je anti-panik funkcia pri spúšťaní. Nakolko je ľudskou prirodzenosťou v prípade nebezpečenstva konať a nie všetko pustiť. Stáva sa, že pri spúšťaní pomocou GRI - GRI (hlavne ťažšieho partnera) sa lano príliš rozbehne, istič ešte viac zatiahne páčku a nešťastie je na svete.

MATIK funguje pri spúšťaní iba v stredných polohách, čiže keď páčku úplne zatiahnete, spúšťanie sa automaticky zastaví, rovnako ako keby ste páčku pustili. Funkciu inštruktori veľmi ocenili, hlavne pri použití začiatčovníkom. Výrobca udáva dynamické zachytenie pádu – preklz. Istiaca vačka je pohyblivá a má vôľu, ktorá umožňuje preklz lana až jeden meter. K tejto situácii dôjde naozaj iba v prípade veľkého pádu, respektíve pádového faktoru. Je to bezpečnostný posun oproti minulosti, no v bežnej praxi k takejto situácii dochádza len výnimočne, čiže pokiaľ by ste chceli istí šetrne aj pri menších pádoch je potrebné sa praxou naučiť dať preklz, čo u tohto výrobku

vyžaduje isté skúsenosti. Proste Tomáš z Vertiga v takýchto prípadoch nenechá dopustiť na svoju osmu naráchlo :-).

Veľký pozor je však potrebné venovať založeniu lana. Vkladá sa zvrchu podobne ako pri kýblikoch, ale miesto do karabíny ho založíte o vačku. V prípade, že lano založíte opačne, ističko nevyvíja prakticky žiadnu brzdnú silu, čo by mohlo mať fatálne následky. (Ak by ste podobnú vec urobili s GRI - GRI, jednoducho by vám nešlo lano povoliť. No obrázky na boku MATIK-u (lezec a ruka) sú nepriehľaditeľné a dostatočne jasné. V prípade všetkých poloautomaticov sa doporučuje ich funkciu preveriť trhnutím pred každým použitím.

Istou nevýhodou môže byť aj vyššia cena (dopo-

ručená MOC je 109,90 €), ale pri všetkých výhodách tohto produktu, by to nemalo byť rozhodujúce pri výbere poloautomaticu na istenie. MATIK môžeme doporučiť začiatčovníkom aj pokročilým lezcom pri topoch na umelých stenách, pri nacvičovaní športových ciest, proste všade, kde dochádza k častým odsadom, spúšťaniam, dotahovaniam a držaniam.

Za spoluprácu ďakujem Tomášovi Barátovi a Jakubovi Mižičkovi z lezeckej steny VERTIGO.

Boris Mládek ■

Nové Sport Rysy v Poprade

V máji sa podarilo popradskému tímu Sporttrysy otvoriť novú vľajkovú „lodičku“. V nákupnej zóne Storeland pri Baumaxe, s bezproblémovým parkovaním, ľahkým prístupom z diaľnice, z Vysokých Tatier, zo smeru od Starého Smokovca aj z centra mesta.

Prečo toto miesto objasnil majiteľ a zakladateľ značky **Peter Lichý**:

Lokalita ma oslovila peknými vonkajšími priestormi, ktoré nám dávajú možnosti na usporiadanie outdoorových aktivít – výstav, testovania výrobkov a samozrejme párty pre verných zákazníkov. Hala síce nie je historicky zaujímavá tak ako bratislavský priestor, ale z popradskej predajne vidieť (ak nie je zamračené) Lomničák a to má svoje čaro.

Náš zámer je umožniť zákazníkom nakúpiť si po práci alebo víkendových športových aktivitách a naša nová predajňa Sporttrysy je otvorená v sobotu a nedeľu od 09.00 do 20.00, počas týždňa od 10.00 do 20.00.

Priestor s rozlohou 1100 m² nám umožňujú dôstojne prezentovať najvýznamnejších obchodných partnerov. Z outdoorovej oblasti je venovaný významný priestor našim dlhoročným

partnerom – značkám ICEBREAKER, FJÄLLRÄVEN, MAMMUT a novinke COLUMBIA.

Cieľom je udržať aj široký výber obuvi. V ponuke sú klasické značky ako HANWAG, PLANIKA, alebo modernejší GARMONT, LA SPORTIVA, SALEWA, VAUDE, SCARPA, TEVA ako aj bežecké modely ON CLOUD-SURFER, HOKA ONE ONE, SALOMON, ASICS, MIZUNO, MERRELL a ďalšie.

Priestor dostanú tradičné značky určené pre beh, bežecké lyžovanie a skialpinizmus napr. CRAFT, DYNAFIT, ORTOWOX a ďalšie. S príchodom zimy pripravíme tradične širokú ponuku lyží, lyžiarok a viazaní K2, FISHER, DYNAFIT, SALOMON a ATOMIC. Do novej predajne Sporttrysy presťahujeme aj stroje na skiservis, testovanie lyžiarskych viazaní, formovanie lyžiarskych topánok a testovacie centrum.

Všeobecný šport reprezentujú značky adidas, UNDER ARMOUR, NIKE, ICEPEAK a mnohé ďalšie.

Široký výber „hardware“ pre vysokohorskú turistiku a lezenie je samozrejmosťou. K dispozícii je rozsiahly výber batohov pre každú príležitosť od bežeckých špeciálov od SALOMON-u až po veľkoobjemový DEUTER a lavínové batohy. Reprezentatívnu plochu sme venovali „luxusnému“ predaju a skúšaníu bicyklov spojený so záručným a pozáručným servisom. Servis poskytujeme aj na kolieskových korčule.

Postavila sa detská lezecká stienka a miesto sa našlo aj pre kaviareň s kvalitnou Café Trieste. Črta sa aj spolupráca s Club Alpino Italiano a keď sme už v „Italy“, od jesene sa tešíme na kolekciu značky MONTURA.

Tešíme sa na vás na adrese:

Poprad - OC Storeland

<http://www.sporttrysy.sk/poprad-oc-store-land/>

Po - Pia: 10.00 – 20.00

So - Ne: 9.00 – 20.00

Teplická cesta 5 – pri Baumaxe

058 01 Poprad

052/789 40 49

ppzapad@sporttrysy.sk

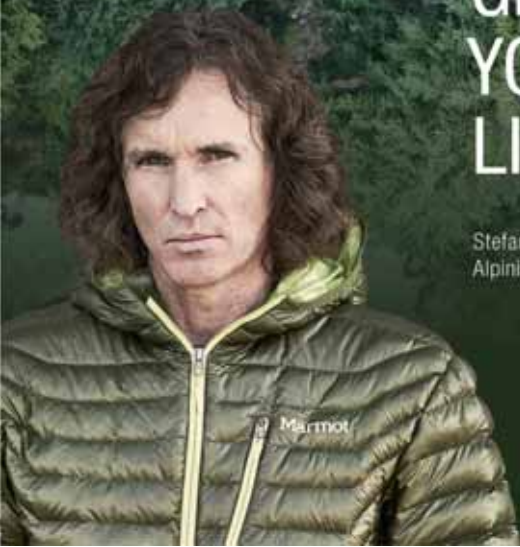

www.marmot.eu | Facebook.com/marmot | @marmot | In vendita
Marmot P.O. Stefan Glowacz | Borse - Jindas Showers - Tenda - Vestiti - Pantofole - Francia
© 2014 Marmot Group

WHAT GIVES YOU LIFE?

Stefan Glowacz
Alpinist

Marmot
FOR LIFE